

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2023

ՀՈՒՆԻՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 7

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ռ՞ր շարքում ուղղագրական սխալ կա:

- 1) ամանորյա, առընչվել, ընդամենը, կոթնել
- 2) փեղկ, բողտիկ, խավիար, անհարկի
- 3) հեղեղատ, հեղիեղուկ, ապաշխարել, ընդհանուր
- 4) գեղչել, գղջալ, բամբիշ, դժխեմ

2 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում գծիկով:

- 1) ոտքով(գլխով), հականե(հանվանե), ճեփ(ճերմակ)
- 2) մանր(մունր), բաց(դեղին), փոքր(ինչ)
- 3) ընկեր(բարեկամ), կիսատ(պռատ), ծայրից(ծայր)
- 4) ի(հեճուկս), ասել(խոսել), մաս(մաքուր)

3 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերի ընդգծված *n*-ն է արտասանվում *o*:

- 1) անորակ, արջաորս, քաջորդի
- 2) անողնաշար, ութոտնուկ, բարեողջույն
- 3) անորաալի, նրբաոճ, աղիողորմ
- 4) ովևե, անորոշ, կրծոսկր

4 Ռ՞ր շարքում բաղադրյալ հատուկ անվան գրության սխալ կա:

- 1) Բյուզանդական կայսրություն, Փոքր Հայք, Գրիգոր Լուսավորիչ
- 2) Դաշտային Կիլիկիա, Հավայան Կղզիներ, Հին Հունաստան
- 3) Ռուսաստանի Դաշնություն, Ներսես Մեծ, Մշո Առաքելոց վանք
- 4) Բաղաբերդի կիրճ, Հյուսիսատլանտյան դաշինք, Թարգմանչաց տոն

5 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերում է *ու*-ն սղվել:

- 1) ծածկոց, գարնանային, մկնդեղ
- 2) դալկանալ, կանխագգալ, փախստական
- 3) մածնաթան, թաքնվել, գանգրահեր
- 4) արթնանալ, լեզվաբան, բազկաթոռ

6 Ռ՞ր շարքի *ու* բոլոր բառագույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) արի-վեհերոտ, ընդարմանալ-ընտելանալ
- 2) անխոհեմ-ողջախոհ, տնտեսել-շռայլել
- 3) ողորկ-անհարթ, ծածուկ-բացեփբաց
- 4) թերի-ավարտուն, խոնարհ-ամբարտավան

7 Ռ՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) սնգույր-երեսը ներկելու քուրք, սուտակ-թանկարժեք քար
- 2) պատրվակ-մտացածին պատճառ, խոյակ-քանդակագարդ սյունագլուխ
- 3) ակնակապիճ-աչքի խոռոչ, խեժ-կապույտին տվող կանաչ
- 4) կոնդակ-կաթողիկոսի պաշտոնական գրություն, դարձերես-թղթի հակառակ կողմը

8 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն ունեն ընդհանուր արմատ:

- 1) անարգանք, արգանակ, մեծարգո
- 2) սիրասուն, սննդակարգ, անասնապահ
- 3) բաղադրություն, բարձրադիր, կարգադրիչ
- 4) գետափնյա, գետնամած, գետաբերան

9 Ո՞ր դարձվածքի իմաստն է սխալ բացատրված:

- 1) **ձեռնոց նետել** - մարտի հրավիրել
- 2) **թևի տակ առնել** - նեցուկ կանգնել
- 3) **սիրտը կախ** - անտրամադիր
- 4) **ձայնը գլուխը գցել** - սպառնալ մեկին

10 Ո՞ր շարքի *ոչ* բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) գավեշտ, ծաղր, հեզմանք
- 2) ընկրկել, նահանջել, ընդվզել
- 3) երկնագույն, լաջվարդ, լուրթ
- 4) իջևան, հանգրվան, օթևան

11 Ո՞րն է գերադրական աստիճանով դրված ածական:

- 1) ամենավատթար
- 2) ամենակեր
- 3) ամենատես
- 4) ամենագետ

12 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են անորոշ դերանուններ:

- 1) ոմանք, այլ, երբևէ
- 2) մյուս, որոշ, որևիցե
- 3) այսինչ, որերորդ, ինչ-որ
- 4) մեկը, մի քանիսը, ով

13 Ո՞ր տարբերակում նախադասության անդամի ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Աջ ու ձախ պտտեմ մի երրորդ կոճակ, Եվ մութը իսկույն հին չարքի նման Չքվի, չքանա:

- 1) **պտտեմ** – ըղձական ապառնի, **երրորդ** – բաշխական թվական
- 2) **նման** – կապ, հետադրություն, **մի** – անորոշ դերանուն
- 3) **չքվի** – չեզոք սեռի բայ, **իսկույն** – վերաբերական
- 4) **չարքի** – գոյական, սեռական հոլով, **չքանա** – պարզ բայ

14 Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Ինձ թվում էր, որ նա այդ ժամանակ թեթևություն էր զգում. կարծես ուսերից ընկնում էր մի ահագին ծանրություն:
- 2) Նա նայեց վարից վեր՝ ձեռքով վախվորած մի բացասական շարժում անելով:
- 3) Հենվելով իր ձեռնափայտին՝ նա ոտքի ելավ ու դողդոջուն քայլերով մոտեցավ ինձ:
- 4) Ճանապարհը գնալով դժվարանցանելի էր դառնում:

15 Ո՞ր շարքում են բոլորը անորոշ դերբայներ:

- 1) հպարտանալ, խաղացել, դողացնել, խոցոտել
- 2) հասել, հանգչել, կորցնել, չորանալ
- 3) ծիծաղել, իմացվել, ուռչել, պոկոտել
- 4) պարծենալ, մոտեցնել, ուրախացրել, լինել

16 Ընդգծվածներից ո՞րն է որոշիչ:

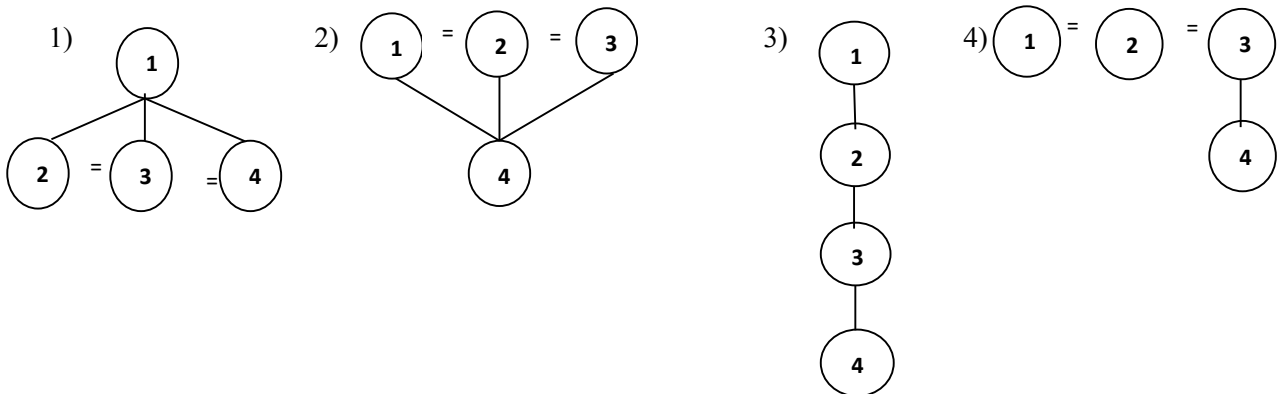
- 1) Մեղմ ու սիրագին ժպտում էր նա ինձ Օտար կողմերում, այն ճամփի վրա:
- 2) Գծկամ նայում են ժայռերը խոժոռ, Տխուր խաղում են ալիքները ժիր:
- 3) Ես կգամ, երբ դու կլինես տրտում, Երբ երազներդ հավետ կմեռնեն:
- 4) Կանգնած են նորից ահեղ անտառում՝ Մութ ուղիների բաժանումի մոտ:

17 Ո՞ր նախադասության մեջ հանգման անուղղակի խնդիր կա:

- 1) Աղջիկն անհամբեր սպասում էր տոմսավաճառի հայտնվելուն:
- 2) Մերոնց վիշտը մերթ բոցավառվում էր որպես պայծառ հույս, մերթ դառնում մարմրող տկար կայծ:
- 3) Նրան մեծ պատիվներով ու շուքով ընդունեցին Աշոտ արքայազնի հոր՝ Գագիկի նստավայրում:
- 4) Ժայռի կատարին փթթում է ճերմակազգեստ մասրենին:

18 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Այն միջոցին, երբ մեր հարևան հրեաների խանութները թալանում էին, երբ տներից դուրս ձգվող մանկական անկողիները բուրդն ու փետուրը քամու բերանում էին, կանանց ու երեխաների աղաղակն ու հեծկլտանքը լցրել էին օդը, մենք փակված էինք խանութում:

19 Ընդգծվածը նախադասության ի՞նչ անդամ է:

*Հատակից քար ես հանում,
Մաքուր է այնքան,
Քարից բուրմունք ես առնում
Կարմրախայտ ձկան:*

- 1) ստորոգելի
- 2) ենթակա
- 3) որոշիչ
- 4) ձևի պարագա

20 Պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Քննադատության հանդեպ նրա արհամարհանքը առաջ էր եկել նախկինում անարդարացի ու աչառու քննադատության ենթարկվելուց:*
Քննադատության հանդեպ նրա արհամարհանքն առաջ էր եկել, երբ նախկինում անարդարացի ու աչառու քննադատության էր ենթարկվել:
- 2) *Թիֆլիսը սիրեց ինձ իմ ծննդավայրը մոռանալ տալու աստիճան:*
Թիֆլիսը սիրեց ինձ այնքան, որ մոռացա իմ ծննդավայրը:
- 3) *Խնդրեցի մի նավաստու իրավիճակի մասին մի երկտող հասցնել հարազատներիս:*
Խնդրեցի մի նավաստու, որ իրավիճակի մասին մի երկտող հասցնի հարազատներիս:
- 4) *Հեծյալների՝ Սահակ Սևադայի ապարանքին հասնելուց հետո իշխանը միայնակ առաջ անցավ:*
Երբ հեծյալները հասնում էին Սահակ Սևադայի ապարանքին, իշխանը միայնակ առաջ անցավ:

21 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված այն թվերը, որոնց տեղում ստորակետ պիտի դրվի:

Տանտերը(1) Օհան ապերը(2) նահապետական բարքով մի մարդ էր որի նման մարդիկ հիմա մեր գյուղերում այլևս չկան: Չմեռը նստում էր սենյակի անկյունում(3) բուխարու մոտ(4) չոր փայտը դարսում կողքին փայտերը մեկ-մեկ գցում էր կրակի մեջ(5) պատմություններ անելով շահի ժամանակից(6) որսից և անտառից: Իսկ(7) եթե ոչ որ չէր լսում նրան(8) մենակությունից(9) կամ ձանձրությանից բուխարու առաջ բաց էր անում շարականի գիրքը:

Տանը չորս հոգի էինք ես Օհան ապերը(10) նրա պառավ կինը և տասը տարեկան Աշոտը որ հավատարիմ ընկերս էր:

- 1) 3, 4, 6, 7, 9, 10
- 2) 1, 2, 4, 6, 8, 9
- 3) 3, 5, 7, 9, 10
- 4) 2, 4, 6, 8, 10

22 Փակագծերում տրված բառերի ո՞ր հերթականությունն է համապատասխանում նախադասության մեջ դրանց տեղադրման ճիշտ կարգին (բառերը տրված են ուղիղ ձևով):

Հելիոսի նշանավոր արձանը՝ արձանամասերից յուրաքանչյուրը մյուսի վրա դնելով, և նրա մասին Փիլոն Բյուզանդացին գրել է, թե քանդակագործը անավարտ արձանի շուրջը քիչ-քիչ հողի շերտեր՝ ավարտված հարկերը և հնարավորություն ստեղծելով հաջորդ հարկերը :

(1. տեղադրել, 2. կառուցել, 3. ծածկել, 4. լցնել)

- 1) 2, 4, 1, 3
- 2) 2, 4, 3, 1
- 3) 1, 3, 2, 4
- 4) 1, 2, 4, 3

23 Տրված հատվածը ո՞ր հայերենով է շարադրված:

*Մրտիս դառնահեծ հառաչանքների
Վայն ու ողբաձայն աղաղակները
Վերընծայում են քեզ, ո՛վ գաղտնատես,
Եվ իմ սասանված մտքի ճենճերող
Իդճերի պտուղ նվերն այս դրած
Անձս տոչորող թախծի կրակին՝
Կամքիս բուրվառով առաքում են քեզ:*

- 1) արևմտահայերենով
- 2) արևելահայերենով
- 3) միջին հայերենով
- 4) գրաբարով

24 Պարբերությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

- 1. Շատ տարիներ գաղտնիքը մի սերնդից մյուսին էր փոխանցվում բանավոր ձևով, և միայն ոչ հեռու անցյալում է այն գրվել թղթի վրա: Փաստաթուղթը տեղում կիսվել է երկու մասի և պահպանման հանձնվել չիրկիզվող երկու տարբեր պահարաններում:
- 2. Հայտնի դեղամիջոցներից մեկը՝ անգոստուրիան, 1824 թվականից արտադրում է նույն գերդաստանը: Դառը նյութի դեղատոմսը և պատրաստման տեխնոլոգիան պահվում են խիստ գաղտնի:
- 3. Նրանք պարտավոր էին հանդիպել միայն դեղամիջոցի պատրաստման պահին, երբ պատրաստի արտադրանքի ստուգման համար մնում էր միավորել գաղտնի գիտելիքները:
- 4. Միայն չորս մարդ գիտեր գաղտնիքը, ընդ որում, նրանցից յուրաքանչյուրը տեղյակ էր գաղտնիքի միայն քառորդ մասին, և բոլորն ապրում էին տարբեր տեղերում: Միասին ոչ մի տեղ չէին գնում ո՛չ գնացքով, ո՛չ շոգենավով, ո՛չ էլ ինքնաթիռով:

- 1) 2, 4, 1, 3
- 2) 2, 4, 3, 1
- 3) 4, 2, 3, 1
- 4) 4, 2, 1, 3

25

Հ. Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպի հերոս Աբիսողոմ աղան համաձայնում է լուսանկարվել, երբ՝

- 1) լուսանկարիչը, նկարագրելով իր ողբալի վիճակը, շարժում է նրա գուրջը:
- 2) պարզում է, որ միայն մեծ մարդիկ լուսանկար ունեն:
- 3) լուսանկարիչը խոստանում է ձրի նկարել:
- 4) իմանում է, որ ամեն մարդ պարտավոր է «իր պատկերը քաշել տալ»:

26

Վ. Տերյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Ու կարոտակեզ ահա կրկին
Վերադառնում եմ, որ առհավետ
Ունկնդիր լինեմ քո հին երգին
Եվ լամ, լամ անուշ քո երգի հետ:*

- 1) «Իջնում է գիշերն անգութ ու մթին»
- 2) «Որպես Լաերտի որդին»
- 3) «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի»
- 4) «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես»

27

Գ. Չոխրապի ո՞ր հերոսուհին է նորավեպի ավարտին դառնում «...սևեր հագնող աղջիկ մը, որ չամուսնանար»:

- 1) Տիգրանուհին
- 2) Պերճուհին
- 3) Չարդարը
- 4) Վասիլիկը

28

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ Ա. Բակունցի «Միրհավ» պատմվածքի վերաբերյալ:

- 1) Սոնան ամուսնացել էր քաղաքից գյուղ եկած ուսուցչի հետ:
- 2) Անտառապահն ու Դիլանը մտերիմ ընկերներ էին և հաճախ էին միասին զբաղվում միրհավի որսով:
- 3) Սոնայի ամուսնությունից հետո Դիլանը հեռանում է գյուղից:
- 4) Դիլան դային Սոնայի մահից հետո ամուսնանում է, բայց մինչև խոր ծերություն հիշում է Սոնային:

29

Ինչո՞վ է ավարտվում Գ. Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը:

- 1) Եղիշեի՝ Ավարայրի դաշտում նահատակված հայ հերոսների անունների թվարկումով
- 2) Արտակ Մոկացի՝ պատերազմի դաշտում ընկած սիրելիների մասին հիշողություններով
- 3) Փայտակարան արշավելու և հոներին դիմագրավելու համար Հազկերտի՝ պարսից հազարապետին տված հրամանով
- 4) Ավարայրի դաշտից լսվող՝ Վարդանանց նվիրված «հին երգի» մեղեդու պատկերով

30 Մ. Մեծարենցի ո՞ր բանաստեղծությունից է մեջբերված հատվածը:

*Չուրըր ցայտքեն ծաղիկ ծաղիկ կը կաթե.
Վըճիտ, ինչպես լույսե արցունքը մանկան,
Նըվազն անոր կը հեծեծե հեշտական:*

- 1) «Վայրկյան»
- 2) «Միրերգ» («Գիշերն անույշ է...»)
- 3) «Աքասիաներու շուքին տակ»
- 4) «Արևին»

31 Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*.....սերունդների
Աչքն է դիպել լույս գազաթին
Ու անցել:*

- 1) Խուճապահար
- 2) Մահախուճապ
- 3) Աստանդական
- 4) Եղեռնապուրծ

32 «Մասնա ծռեր» էպոսի («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ կա:

- 1) Ծովինարի խորհրդով իրենց կառուցած ամրոցը Սանասարն ու Բաղդասարը անվանում են Սասուն:
- 2) Հեռանալով Բաղդադից՝ իրենց ճանապարհին Սանասարն ու Բաղդասարը տեսնում են մի բարակ, բայց գորեղ առու, որի ակունքի մոտ իրենց համար ամրոց են կառուցում:
- 3) Մեծ Մհերը եղբայրներից միակն է, որ ժառանգում է հոր դյուցազնական ուժը և չափահաս դառնալուց հետո տիրություն անում իր երկրին ու ժողովրդին:
- 4) Որբացած Դավիթն ուղարկում են Իսմիլ Խաթունի մոտ, բայց նա կարճ ժամանակ անց չի ընդունում վերջինիս կաթը և սնվում է Մասունցից ուղարկված մեղրով ու կարագով:

33 Ո՞ր բառերում ածանցի հնչյունափոխություն կա:

1. ձկնաբուծարան, 2. նկարչություն, 3. բնութագրական, 4. ծննդական, 5. միջնորմ,
6. քննաշրջան, 7. թաքստոց, 8. կառուցապատում

34 Ո՞ր նախադասություններում բուն բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

1. Մեր երեխաներիս աչքը չէր հեռանում նրանցից և ուշիուշով դիտում էինք արագիլների ամեն մի շարժում:
2. Արդյոք գիտեր նա որ ինքը դողանջուն անտառների ազատ երեխան ծնվել ու մեծացել էր այդ խուլ անտառներում:
3. Մի գիշեր մի փոթորկոտ գիշեր սարերից անսասնձ փչում էր քամին դուռն ու պատուհանները ծեծում:
4. Այդ մի մատաղ և խարտյաշ եղնիկ էր սև ու ջինջ աչքերով որ ծածկվում էին երկայն նուրբ թարթիչների տակ:

35 Ո՞ր բառերն են միմյանց հոմանիշ:

1. վիհ, 2. ոլորան, 3. որոգայթ, 4. շառափ, 5. ծուղակ, 6. թակարդ, 7. կառափ

36 Ո՞ր շարքերում տրված խոսքի մասին չպատկանող բառ կա:

1. ո՛չ, թե՛...թե՛, մինչդեռ, թեկուզ (*շաղկապ*)
2. ամբողջ, ամենուր, միմյանց, իրենք (*դերանուն*)
3. յուրովի, այդչափ, դեսուդեն, քանիցս (*մակբայ*)
4. վերաբերյալ, առանց, միջև, օրոք (*կապ*)

37 Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցներն են գործածված:

*Երկինքն ու ծովը գրկել են իրար,
Մակույկն է սահում չգիտես թե ուր.
Իսկն ու երազը ձուլվել են իսպառ,
Ոչինչ չի տենչում իմ հոգին տխուր:*

1. համեմատություն, 2. շրջադասություն, 3. փոխաբերություն, 4. չափազանցություն, 5. հանգավորում

38 Ո՞ր նախադասություններում կետադրական սխալ կա:

1. Գոգոն ձայն-ծալտուն չհանեց ոչ թե նրա համար, որ չէր կարող պատասխանել, այլ լցվեց դառը վշտով. քառասուն տարի ծառայել է այս տանը, հենց իրեն՝ Լևոնին մեծացրել է իր թևերի վրա:
2. Մեղավորը հայրս է եղել. անձնագրային սեղանի մոտ կանգնած՝ նա մի պահ մոռանում է մորս ազգանունը և ստիպված՝ ասում առաջին մտացածին ազգանունը:
3. Մի օր էլ Լևոնը (տանը Լուր էինք անվանում) իր դասընկերներին՝ յոթ-ութ տղաների, հավաքել էր մեր հյուրասրահում՝ զվարճանալու:
4. Լևոնը, բոցկլտացող աչքերը չռելով, որոտի նման պայթեց՝ ասելով, որ այս տան տերերից մեկը ինքն է, և ծառան իրավունք չունի խառնվելու:

39 Տրված բառերից քանիստ՞ում ուղղագրական սխալ կա:

հոտնկայս, անհողդիողդ, երկվորյակ, դիցուկ, գորգոռոց, գաղտագողի, կորնթարդ

40 Տրված բառերից քանի՞սն են կազմությամբ բարդածանցավոր:

դավադրորեն, դարչնագույն, դեղամիջոց, արևելք, վիպասան, դասավիք

41 Նախադասություններից քանիստ՞ում կապ կա:

- Նա մի բարեկազմ աղջիկ էր՝ մոտ քսանհինգ տարեկան, խարտյաշ մազերով:
- Ըստ նորմանդական սովորության՝ նա միշտ շրջում էր՝ մի փոքր գրակ դրած:
- Ջորականների պարագլուխները խորհրդակցում էին ապագա ճակատամարտի մասին:
- Հյուրերը լուռ իրար նայեցին, իսկ մարկիզը վեր կացավ սեղանից և դուրս գնաց:

42 **Տրված բառերից քանի՞սն են վերաբերական:**

անշուշտ, գեթ, իսպառ, փոքր-ինչ, իբր, սուկ, դարձյալ, ինչ-ինչ

43 **Նախադասություններից քանիստ՞ում է ընդգծվածը ենթակա:**

- Նրան համոզելը այդքան էլ հեշտ չէ:
- Կարևորը դպրոցը չէր և ոչ էլ գրատախտակը:
- Ծաղկի սերմի մեջ է բնության հրաշքների հրաշքը:
- Մաշված դուռը դողդոջ երգում էր մի հին երգ:

44 **Նախադասության անդամներից քանիսի՞ր շարահյուսական պաշտոնն է սխալ նշված:**

Խոնարհին մի քանի օր չէի տեսել, ու թվում էր՝ էլ չեմ տեսնելու, սակայն մի անգամ ևս նրան հանդիպելու ցանկությամբ կանգ առա նրանց տան առաջ և բաց դռնով նայեցի ներս:

- **Խոնարհին** – հանգման անուղղակի խնդիր
- **էլ** – ժամանակի պարագա
- **նրան** – ուղիղ խնդիր
- **ներս** – տեղի պարագա
- **կանգ առա** – բաղադրյալ ստորոգյալ
- **բաց** – ձևի պարագա

45 **Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:**

1. Գիմափոր և անդեմ բայերին բնորոշ են եղանակի, ժամանակի և սեռի քերականական կարգերը:
2. Կան բառեր, որոնց խոսքիմասային պատկանելությունը նախադասությունից դուրս որոշելն անհնար է:
3. Բայերը նախադասության մեջ միշտ դառնում են ստորոգյալ:
4. Նյութական իմաստ արտահայտող խոսքի մասերն են միայն գոյականը, ածականը, թվականը և դերանունը:
5. Շաղկապները նախադասության անդամ երբեմն դառնում են, երբեմն՝ ոչ:
6. Վերաբերականները արտահայտում են դատողական վերաբերմունք, իսկ ձայնարկությունները՝ զգացական:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքում գաղտնավանկ ունեցող բառ կա:

- 1) մաքրամաքուր, մանրակ, խառնիխուռն
- 2) փափկասուն, անընչասեր, աստղալից
- 3) գեղեցկություն, ակնաբույժ, վերջնագիր
- 4) կապտերանգ, քաղցրասեր, մատնաչափ

47 Ո՞ր տարբերակում է տառակապակցության թվային արժեքը ճիշտ նշված:

- 1) ՆԾԱ-451
- 2) ՌՇԽԳ-1943
- 3) ՊԿԶ-867
- 4) ՏՄՀԸ-4276

48 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Ջրտու-ի(1) այդ գիշերներին լուսինը շող-(2) էր գցում առվի մեջ, ջրվորի պողպատ բահի վրա, արծաթ փայլով պսպղում էին սերկ-իլի(3) տերևները, հովից հասկերը քսվում էին իրար, խ-ում(4): Լուսաբացին հալվում էին աստղերը ձյունի գնդերի պես, շառագունում էր արևելքը, արևի առա-ին(5) շողերը խաղում էին ականակի-(6) ամպերի հետ, ասես մի անտես ձեռք բ-ր(7) շողերով ամպի սպիտակ քուլաների վրա հազարավոր նա-շեր(8) էր նկարում, որ մի քիչ հետո ավերի նույն շողերով:

Արևի շողերի հետ գոլո-շի(9) էր բարձրանում արտերից, ու գիշերվա խոնավությունն էր ան-անում(10):

- 1) 1-ք, 2-ք, 6-թ, 10-է
- 2) 2-ք, 7-յու, 8-դ, 10-է
- 3) 1-ք, 5-ջ, 8-դ, 9-ր
- 4) 3-և, 4-շ, 7-յու, 9-ր

49 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ի* ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) մարդկային, ձգան, դիտակետ, պատանյակ
- 2) ընչաքաղց, մրգառատ, հոգյակ, փոշոտվել
- 3) երկրաբան, տարկետում, այգեպան, թվական
- 4) վիպագիր, կարմրաթուշ, սրտամոտ, անկողնային

50 Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերը համանուններ *չեն*:

- 1) սուր միտք– սուր դանակ
- 2) ակնարկ նետել–ակնարկ տպագրել
- 3) գետի ափ–ձեռքի ափ
- 4) շահ ստանալ–պարսից շահ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) քաղաք, երիտասարդ, կանոն
- 2) աղիք, եղեգն, խոժոռ
- 3) գրպան, թզուկ, կանաչ
- 4) դշխո, փափուկ, ամրակ

52 Փակագծերում տրվածներից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

- ա. Ես հիմա (1. հարյուրտոկոսանոց, 2. հարյուր տոկոսով) համոզված եմ, որ կարող եմ բոլոր դժվարությունները հաղթահարել:
- բ. Պատերազմի (1. հրաձիգները, 2. հրձիգները) շարունակում են աշխարհի տարբեր անկյուններում «ահաբեկչության» դեմ պայքարել՝ ծածկելով իրենց նավթային շահերը:
- գ. Ձինձառայողները դիմադրություն (1. չեն գործել, 2. ցույց չեն տվել):
- դ. ՀՀ-ում հայերենը (1. պաշտպանված, 2. պահպանված) է օրենքով:

- 1) ա-2, բ-2, գ-2, դ-1
- 2) ա-1, բ-1, գ-1, դ-2
- 3) ա-2, բ-2, գ-1, դ-1
- 4) ա-1, բ-2, գ-2, դ-2

53 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-ներ* վերջավորությամբ:

- 1) ուղեցույց, որդեգիր, կաթնասուն, ջերմաչափ
- 2) նավավար, հետախույզ, անցաթուղթ, սառցահատ
- 3) օրապահ, սրունք, գրաբեր, արքայադուստր
- 4) հանքափոր, պատճեն, վիրաբույժ, մեներգ

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են *ա* խոնարհման:

- 1) մոնչում են, առավ, հոգացել են
- 2) որսացե՛ք, տենչում էինք, ծիծաղող
- 3) ողբացին, դարձել է, մուրում են
- 4) կաղում էր, կորան, մոռացե՛ք

55 Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ *չկա*:

- 1) Մնացողները կծիկ են դառնում Թրջվելու վախից Եվ կամաց-կամաց բներն են քաշվում:
- 2) Խաչքարերը կանգնեցնում էին սրբավայրերում, գերեզմանատներում, մեծ ու փոքր ճանապարհների եզրերին:
- 3) Քիչ անց հարևան վագոնից վերադարձավ ամուսինը՝ մասամբ վերագտած հոգու անդորրը:
- 4) Օտարերկրացիները միայն մեր Մատենադարանում կարող են տեսնել իրենց հեղինակների կորած բնագրերի հնագույն թարգմանությունները:

56 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ա* ներքին հոլովման:

- 1) հենասյուն, խաղատուն, գարուն
- 2) մտերմություն, շուն, կարկաչյուն
- 3) անկյուն, ձյուն, դերանուն
- 4) կեցություն, միացում, արյուն

57 Ո՞ր նախադասության մեջ որոշիչ հոդի գործածության սխալ կա:

- 1) Սուրհանդակն շտապում էր ժամ առաջ հասնել ամրոց:
- 2) Իմաստունն զգուշությամբ փակեց աչքերը և հրաժեշտ տվեց կյանքին:
- 3) Չորականի աչքերն հաղթության բերկրանքից փայլում էին:
- 4) Ահագնադողող ծափերը անմիջապես խախտեցին դահլիճի քար լռությունը:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ թվականի փոխանվանական գործածություն *չկա*:

- 1) Թերևս Չարենցի առաջին շրջանի ստեղծագործություններում հնարավոր լինի ցույց տալ Իսահակյանին հիշեցնող տողեր:
- 2) Այդ գյուղում ապրում էր հարյուր քսանյոթ մարդ. նրանցից քսանինը տղամարդիկ էին, մնացածը՝ կանայք ու երեխաներ:
- 3) Այդ գիտնականը թարգմանություններ էր անում հարյուր տասնչորս լեզվից, վարժ խոսում էր երեսունինը լեզվով, մասնակի տիրապետում տասնմեկին:
- 4) Ներկայումս երկրի տարբեր անկյուններում աշխատում են երեսուն գիտարշավախմբեր, որոնցից տասներկուսը արտասահմանից են:

59 Ո՞ր նախադասության մեջ միջոցի անուղղակի խնդիր *չկա*:

- 1) Միջօրեին տաքանում է հողը, օդը հագնում է հողի ու արևի արբեցնող բուրմունքով:
- 2) Հետո անձրև սկսվեց, և անձրևի առաջին կաթիլների հետ անջրանցիկ կտորով ծածկեցին ցորենը:
- 3) Վազում է Քրիստինեն պարտեզի կաճաններով, ինչպես եղնիկը՝ անտառում:
- 4) Դու կգաս ու կրկին հեքիաթով կոյուրես, Լուսերես կցրես մառախուղն իմ հոգու:

60 Ո՞ր տարբերակում բաղադրյալ ստորոգյալ *չկա*:

- 1) Թանապուրի տաք գոլորշին Գերանին առնում էվ սյունն ի վար գլոր-գլոր Ուլունք էր դառնում:
- 2) Չգիտեմ՝ որտեղից է գալիս Ջութակի հեկեկանքը տրտում:
- 3) Աղոթքս պարզ է և նրբահյուս, Մեռնողի վերջին կանչ, Հայտնվի՛ր որպես լույս արշալույս Իմ հոգուն մահատանջ:
- 4) Այստեղ է լացել իմ մայրը Մորմոքն իր և իր օրորը, Այստեղ այնպես անծայր է Թախիծը և այնպես խոր է:

61 Ո՞ր նախադասությունն է անվանական անդեմ:

- 1) Սև գիշե՛ր, և՛ հուշե՛ր, և՛ խոհե՛ր անհամար, Մոռացված երազներ, շուշաններ թառամած:
- 2) Յուրտ է դարձյալ, մութ՝ իմ ուղին, Սրտումս՝ մահ և աշուն:
- 3) Երազներ իմ անդարձ, ծաղիկներ իմ գարնան, Ի՞նչ կանչով ձեզ կանչեմ, ինչպե՞ս լամ ձեզ համար:
- 4) Մութ հավերժության դառնությունն զգալ, Եվ թախծել անհուն, և անչար լինել:

62 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված այն թվերը, որոնց տեղում բուք պիտի դրվի:

Այս արգահատելի մարդը(1) Հոհան եպիսկոպոսը ոչ միայն ազահ էր այլ նաև անհնրճասեր: Պատահում էր(2) գնում էր թագավորի պալատ և իրեն պահում էր(3) ինչպես խեղկատակ(4) չամաչելով իր տարիքից և կոչումից: Չորեքթաթ վագելով(5) ծամածռություններ անելով ու կենդանիների ձայներ հանելով(6) ծիծաղեցնում էր թագավորին(7) ուղտի պես սողալով նրա ոտքերի առջև: Եվ ուղտի սապատի պես մեջքը ուռցրած(8) վագվզում էր սրահում սալա մոտենում թագավորին(9) կրկնում նրա խոսքերը:

- 1) 1, 2, 3, 4, 6, 9
- 2) 1, 2, 4, 6, 7, 8
- 3) 2, 3, 5, 7, 8, 9
- 4) 1, 5, 4, 6, 7, 8

63 Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ չկա:

- 1) Վասակի դավաճանության հիմնահարցը վիճելի է թե՛ պատմագրության, թե՛ բանասիրության մեջ:
- 2) Կարելի է տպագրել նրա հողվածը, որտեղ կա զարմանալի բանաստեղծական տողեր:
- 3) Այսօր կորոշենք՝ ինչպես պիտի ընթանա մեր հետագա գործողությունները:
- 4) Որպես բարոյական դաս՝ գրողի ստեղծագործություններում հիշատակվում է հայ փափկասուն տիկնայք:

64 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասության ստորադասի բնույթը ճիշտ նշված:

- 1) Պատմաբան այդ տիկնոջը զարմացրեց այն, որ կրոնների վերաբերյալ այդքան խոր ու հիմնավոր գիտելիքներ ունեն: *(ուղիղ խնդիր)*
- 2) Սարերում այնքան լուռ է, որ շշուկը մի կիլոմետր հեռավորությունից անգամ լսվում է: *(որոշիչ)*
- 3) Վրաց թագավորը դիտմամբ ուշացել էր Գանձակում, որ մեր թագավորի հետ միասին նույն օրը մտնի Գարդման: *(պատճառի պարագա)*
- 4) Պետք չէ աջակցել նրան, ով արվեստի մեջ ընտրում է թույլ դիմադրության ճանապարհը: *(հանգման անուղղակի խնդիր)*

65 Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*Եվ երբ քարշ տվին դիակդ արնաքամ,
Որ նետեն քաղցած ռհմակներին կեր –
Մեր կյանքի հիմերն անդունդը ընկան
Եվ արնոտ միզում են դեռ...*

- 1) բոցկլտում
- 2) ճարճատում
- 3) հեծեծում
- 4) խարխափում

66

Ո՞ր հատվածն է Պ. Սևակի «Վարք մեծաց» բանաստեղծությունից:

- 1) Նրանից առաջ կային աստվածներ՝
Երկնքի, սիրո, պտղավորումի,
Ինչպես փոթորկի, նաև... դայրության:
- 2) Մերում են նրանք և այն ծերուկից,
Որ նախընտրում էր ապրել տակառում:
- 3) Նա օտար հրի ճարակի դիմաց
Մեր ինքնությունը կոփեց ու կռեց:
- 4) Նրանք ծնվում են իրենց ծնողի անօգնությունից,
Որպեսզի դառնան նոր գորելություն:

67

Համարակալված բառերից որո՞նք են մակրայներ:

Կանչում է 1. կրկին, կանչում 2. անդադար
Էն չքնաղ երկրի կարոտը 3. անքուն,
Ու թևերն ահա փռած 4. տիրաբար՝
Թռչում է հոգիս, թռչում դեպի տուն:
Ուր որ հայրենի օջախի 5. առաջ
6. Վաղո՛ւց 7. կարոտով սպասում են ինձ
Ու ձմռան 8. երկար գիշերը նստած՝
Խոսում են Լոռու հին-հին քաջերից:

68

Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Աշխարհում ամեն օր տասնյակ մարդիկ են մահանում օձերի խայթոցներից, որոնց ծանրության աստիճանը սովորաբար կախված է օձի տեսակից, տարվա եղանակից, օձի վերջին սնվելուց անցած ժամանակից, խայթոցի տեղակայումից, խորությունից ու քանակից: Առավել վտանգավոր են գլխի և պարանոցի շրջանում արված խայթոցները, որոնք վերին շնչուղիների այտուցման պատճառով հեղձուկ են առաջացնում: Համեմատաբար թեթև են ստորին հատվածների խայթոցները:

Օձերի կծելուց հետո մաշկի վրա մնում է վերին ծնոտի ատամնահետքը, որով կարելի է որոշել օձի թունավոր կամ ոչ թունավոր լինելը: Թունավոր օձը կծում է՝ թողնելով երկու մեծ և դրանց հաջորդող երկշարք մանր հետքեր: Ոչ թունավորները քառաշարք հետք են թողնում. ներսի երկայնակի շարքերը ուղիղ են լինում, դրսինը՝ կոր: Խայթվածի վիճակը շատ արագ վատանում է՝ հաճախ բերելով մահացու ելքի:

1. Առանձնակի ծանր ընթացք են ունենում պարանոցի, գլխի և ստորին վերջույթների խայթոցները, որոնք բերում են շնչառական օրգանների այտուցման և հեղձուկի:
2. Թունավոր օձերի վերին ատամնաշարի հետքերը երկայնակի են, քառաշարք կորերի տեսքով:
3. Խայթոցի ծանրությունը պայմանավորված է ոչ միայն օձի տեսակով, այլև մի շարք այլ հանգամանքներով, անգամ տարվա եղանակով:
4. Աշխարհում բազմաթիվ մարդիկ մահանում են թունավոր օձերի խայթոցներից. դրանց ելքը բացառապես մահացու է:

69 Ո՞ր տարբերակներում է ընդգծվածը համառոտ նախադասություն:

1. Այսօր եթե ինձ հարցնեն, թե ինչ է հարստությունը, կասեմ, **որ դա անհոգ երիտասարդությունն է:**
2. Նավը հետ էր ցատկում, **կարծես շունչ էր առնում**, որպեսզի նորից դիմադրի զայրացած թշնամուն:
3. Մրրիկից հալածվող անձրևի շիթերը ճիպոտում էին նավապետի պղնձյա դեմքը, **սակայն ես, չգիտես ինչու, հանգիստ էի:**
4. Ամենուրեք երևաց բուսականություն, **որին կարոտել էին իմ աչքերը:**

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միայն է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ստորադաս նախադասությունը գերադասին կապող որոշ ստորադասական շաղկապներ կարող են գեղջվել:
2. Բաղադրիչ ստորադաս նախադասությունները կարող են իրար համադաս լինել:
3. Բոլոր բարդ ստորադասական նախադասությունները կարող են փոխակերպվել պարզի:
4. Ստորադասական բոլոր շաղկապները դրվում են ստորադաս նախադասության սկզբում:
5. Բարդ ստորադասական նախադասությունը կարող է լինել միաբաղադրիչ, երկբաղադրիչ, բազմաբաղադրիչ:
6. Գերադաս և ստորադաս նախադասությունները իրարից կարող են անջատվել բութով: